

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Голова приймальної комісії
Олександр ОСАУЛЕНКО
28 травня 2026 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра
на основі НРК 6, НРК 7

Затверджено Вченою радою НАСОА
Протокол від 28.05.2026 року №14

Київ – 2026

ВСТУП

Пояснювальна записка.....	3
Зміст програми фахового іспиту з обліку та фінансів.....	4
1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО.....	4
2. Фінансовий аналіз.....	5
3. Оподаткування.....	6
4. Бюджетна та податкова система.....	8
5. Фінансовий облік за НП(С)БО.....	9
6. Управлінський облік.....	10
7. Фінанси підприємств.....	11
8. Банківська справа, страхування та фондовий ринок.....	13
Критерії оцінювання фахового іспиту з обліку та фінансів.....	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту з обліку та фінансів для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальностями D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» розроблена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2025 року №373 зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 20 березня 2026 року за №374/45768, Правил прийому на навчання до Національної академії статистики, обліку та аудиту для здобуття вищої освіти у 2026 році, Положення про приймальню комісію Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мета фахового іспиту – визначення рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за освітнім ступенем бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) та формування рейтингового списку і конкурсного відбору вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальностями D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в межах ліцензованого обсягу.

Завданням фахового іспиту з обліку та фінансів є виявлення у вступників фундаментальних, професійно-орієнтованих знань та умінь, здатності вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Програма фахового іспиту з обліку та фінансів включає матеріали з наступних дисциплін:

1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО.
2. Фінансовий аналіз.
3. Оподаткування.
4. Бюджетна та податкова система.
5. Фінансовий облік за НП(С)БО.
6. Управлінський облік.
7. Фінанси підприємств.
8. Банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Фаховий іспит з обліку та фінансів проходить у письмовій формі та містить завдання відповідно до Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2025 року №1362.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ІСПИТУ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

1. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НП(С)БО

Загальні вимоги до фінансової звітності. Мета та склад фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності.

Баланс (Звіт про фінансовий стан). Призначення балансу та його структура. Актив балансу. Визначення та класифікація активів. Склад, оцінка та відображення в балансі необоротних активів. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів. Склад та відображення в балансі статей власного капіталу. Склад, класифікація та відображення в балансі зобов'язань.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід). Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення економічних елементів операційних витрат.

Звіт про рух грошових коштів. Методи складання Звіту про рух грошових коштів (прямий, непрямий). Групування грошових потоків підприємства в Звіті про рух грошових коштів за видами діяльності.

Список рекомендованих джерел:

1. Іванчук Н. В. Звітність підприємств: навч. посіб. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
2. Мельник С.І., Горбан І.М., Марушко Н.С. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. №39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. №412. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>
7. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

8. Сторожук Т. М., Дружинська Н. С. Звітність підприємства: навч. посіб. Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 660 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/entities/publication/f4007d60-71f5-4062-89c2-41d96311eb84>

2. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Сутність та види фінансового аналізу. Сутність і завдання фінансового аналізу. Види фінансового аналізу.

Аналіз активів підприємства. Аналіз структури і динаміки активів підприємства. Аналіз структури і динаміки необоротних активів підприємства. Аналіз структури і динаміки оборотних активів.

Аналіз джерел формування капіталу підприємства. Аналіз структури і динаміки джерел фінансових ресурсів. Аналіз структури і динаміки власного капіталу підприємства. Аналіз структури і динаміки зобов'язань.

Аналіз ліквідності і платоспроможності. Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення. Показники ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності) та їх економічна інтерпретація. Розрахунок показників ліквідності (коефіцієнта поточної ліквідності, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта абсолютної ліквідності) та їх аналіз.

Аналіз фінансової стійкості. Сутність фінансової стійкості. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнта автономії, коефіцієнта фінансового ризику, коефіцієнта маневреності власного капіталу).

Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства. Горизонтальний та вертикальний аналіз формування фінансових результатів. Методика розрахунку показників рентабельності продажів за валовим і чистим прибутком та їх аналіз.

Список рекомендованих джерел:

1. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2021. 176 с.
2. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
3. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум; 2-ге вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 144 с.
4. Магопець О.А., Шалімова Н.С., Черновол О.М. Фінансовий аналіз: видання 2-ге випр. і допов. Кропивницький: ЦНТУ. 2022 р. 230 с.

5. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів, 2021. 264 с.
8. Ситник Н.С., Ясіновська І.Ф. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2025. 300 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/FINANSOVYY-ANALIZ.pdf>

3. ОПОДАТКУВАННЯ

Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні. Поняття та функції податків. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.

Платники податків, їх права і обов'язки. Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків.

Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір. Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Платники єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Об'єкти та база оподаткування ЄСВ.

Екологічний податок. Сутність та значення екологічного податку. Платники, об'єкт і база оподаткування екологічного податку.

Акцизний податок і мито. Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати.

Місцеві податки і збори. Склад місцевих податків та зборів. Платники, об'єкт, база оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку. Платники, об'єкт, база, оподаткування туристичного збору.

Податок на додану вартість. Сутність податку на додану вартість та його платники. Об'єкт та база оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

Спрощена система оподаткування. Об'єкт та база оподаткування для

платників єдиного податку першої, другої та третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування.

Податок на прибуток підприємства. Сутність та платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи – резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток. Об'єкт та база оподаткування податком на прибуток підприємства.

Відповідальність платників податків. Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Пеня, її сутність. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Список рекомендованих джерел:

1. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
2. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с.
3. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
4. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.
5. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI.
6. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навч. посіб. (у схемах). 2-е вид., перероб. та доп. / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова та ін.; ред. Н.І. Верхоглядова. Дніпро: ДДУВС, 2023. 196 с.
7. Податкова система: навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов та ін. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 492 с. (Серія «Податкова
8. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Самусевич Я.В., Височина А.В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2021. 344 с.
10. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ,

4. БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Державний бюджет України та його складові. Сутність та призначення

Державного бюджету України. Складові частини Державного бюджету України.

Бюджетна політика держави: її складові та види.

Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування. Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету. Види бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Види державного боргу.

Бюджетна система та засади її побудови. Поняття та склад бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обґрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості).

Система доходів бюджету. Склад та види доходів Державного бюджету України. Склад та види доходів місцевих бюджетів.

Система видатків бюджету. Склад та види видатків Державного бюджету України. Склад та види видатків місцевих бюджетів.

Податкова система України. Складові елементи податкової системи України. Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні.

Список рекомендованих джерел:

1. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.

2. Бюджетна система: навч. посіб. / Н.І. Климаш, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін.; за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2024. 296 с.

3. Бюджетна система: підручник / за ред. В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко, З.М. Лободіної. Тернопіль: Західноукраїнський національний ун-т., 2020. 624 с.

4. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. №2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

5. З

я 6. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

ь 7. Податкова система: навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов та ін. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 492 с. (Серія «Податкова

Ф

а 8. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ,

В

Ю

5. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО

Д **Загальнотеоретичні основи фінансового обліку.** Сутність та завдання фінансового обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи методу: документування, інвентаризація, оцінювання, калькулювання рахунки, подвійний запис, баланс, звітність).

Б

Ю

Д

Облікова політика підприємства.

Облік грошових коштів. Облік готівки в касі підприємства. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Облік дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами.

Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік наявності та руху основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. В Облік нематеріальних активів.

Облік запасів. Методи оцінки запасів у разі їх надходження та вибуття. Облік виробничих запасів. Облік товарів.

Облік витрат виробництва та готової продукції. Облік витрат виробництва. Облік готової продукції.

Облік зобов'язань. Облік довгострокових кредитів банку. Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці.

Облік доходів, витрат і фінансових результатів. Облік доходів за видами діяльності. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності.

Облік власного капіталу. Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокрытих збитків).

Список рекомендованих джерел:

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: навч. посіб.; 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.
3. Давидюк Т.В. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика: навч. посіб. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2021. 607 с.
4. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручн.; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук та ін.. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.
5. Мельник С.І., Горбан І.М., Марушко Н.С. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
6. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
7. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посіб. Старобільськ:

ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.

8. Фінансовий облік: навч. посіб. / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.

6. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Сутність управлінського обліку. Завдання управлінського обліку в системі менеджменту. Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).

Класифікація і аналіз поведінки витрат. Класифікація витрат для цілей:

- оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати),

- прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати),

- контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати).

Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.

Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат. Цілі і сутність калькулювання витрат. Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.

Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз). Сутність і мета CVP-аналізу. Розрахунок точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги). Розрахунок обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).

Бюджетування на підприємстві. Сутність бюджетування. Види і послідовність складання бюджетів. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет руху грошових коштів).

Облік витрат за центрами відповідальності. Сутність центрів відповідальності. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій.

Список рекомендованих джерел:

1. Гриценко Л. Л., Дейнека О. В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: КНУ, Університетська книга, 2023. 285 с.

2. Гуцаленко Л., Колеснікова О., Лепетан І., Марчук У., Мельникова Л.

Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2020. 370 с.

3. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с.

4. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я., Богуцька Л.Т. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.

5. Управлінський облік: навч. посіб. / за ред. Ю.А. Маначинської. Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ. Чернівці, 2022. 230 с.

6. Управлінський облік: підручн. / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун- т, 2021. 228 с.

7. Управлінський облік: підручн. / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, А.І. Ясінська та ін. Львів: В-во Львівської політехніки, 2023. 672 с.

8. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч. посіб. Львів: Растр-7, 2022. 642 с.

7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Основи фінансів підприємств. Сутність та завдання фінансів підприємств. Фінансові ресурси (кошти) підприємств.

Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств. Грошовий оборот і система розрахунків підприємства. Безготівкові розрахунки. Готівкові розрахунки. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Порядок розрахунків платіжними інструкціями. Порядок розрахунків платіжними вимогами.

Грошові потоки підприємства. Сутність та класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний, валовий, чистий). Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання.

Формування та розподіл прибутку. Економічний зміст та види прибутку підприємства (валовий прибуток підприємства, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат). Формування прибутку від операційної діяльності.

Необоротні активи підприємства. Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика. Знос і амортизація основних засобів. Нематеріальні активи підприємства: поняття та класифікація. Амортизація нематеріальних активів.

Оборотні активи підприємств. Класифікація оборотних активів (запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти). Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства. Показники ефективності використання оборотних активів підприємства.

Капітал підприємства та його формування. Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний та борговий капітал). Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками). Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу.

Список рекомендованих джерел:

1. Гаватюк Л. С. Фінанси підприємств у схемах і таблицях: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 111 с.
2. Гриценко Л. Л., Дейнека О. В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: КНУ, Університетська книга, 2023. 285 с.
3. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручн. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
4. Нікола С. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
5. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996 р. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2023 р. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
7. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. №1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
8. Фінанси підприємства: підручн. / за ред. Т.О. Ставерської, А.В. Непрана. Харків: Іванченко І. С., 2024. 906 с. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/items/16712dcd-ed75-46ee-b02e-bf6d24f51d7c>

8. БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Гроші та кредит у ринковій економіці. Сутність і функції грошей. Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники. Сутність інфляції

та її види. Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований). Сутність, функції та принципи кредиту.

Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки. Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд). Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки).

Операції комерційних банків та результати їх діяльності. Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Операції банків з формування власного капіталу. Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків. Операції банків із залучення та запозичення коштів. Види вкладів (строкові, до запитання). Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку.

Страховання. Сутність, функції та принципи страхування. Класи страхування (страхування життя та страхування інше, ніж життя). Структура страхового ринку. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

Фондовий ринок. Сутність, структура та функції фондового ринку. Цінні папери та їх класифікація (пайові, боргові, іпотечні, деривативні, товаророзпорядчі). Інфраструктура фондового ринку (фондові біржі, депозитарії, клірингові установи, торговельні платформи). Методи торгівлі цінними паперами.

Список рекомендованих джерел:

1. Банківська система: навч. посіб. / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська справа: навч. посіб. / О.М. Колодізев, О.М. Рац, С.М. Киркач, К.М. Азізова. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
3. Ваніна Н., Грищенко О. Ринок цінних паперів. Практикум. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 176с.
4. Гладчук О.М., Ткачук І.Я., Харабара В.М. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
5. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2020. 319 с.
6. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.

7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. №2121-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
8. Про валюту і валютні операції : Закон України 21.06.2018 р. №2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
9. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996 р. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
11. Про платіжні послуги : Закон України від 01.04.2023 р. №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n2>
12. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 р. №3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
13. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclkid=76cc49d6b5ac11ec81%20de9b33d00654e1#top>
14. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. №1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
15. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В. Страхування : навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с.
16. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
17. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.
18. Фінансовий ринок: навч. посіб. / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Фаховий іспит – форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Фаховий іспит з обліку та фінансів проводиться у строки та згідно з Правилами прийому на навчання до Національної академії статистики, обліку та аудиту для здобуття вищої освіти у 2026 році.

Структура екзаменаційного білета фахового іспиту з обліку та фінансів:

- теоретичні питання;
- тестові завдання;
- практичне завдання (практична ситуація).

Критерії оцінювання фахового іспиту з обліку та фінансів

Вид завдання	Кількість завдань у білеті	Кількість балів за правильну відповідь на 1 завдання	Максимальна кількість балів за виконання завдання
Теоретичне питання	3	40	120 (3×40)
Тестове завдання	3	10	30 (3×10)
Практичне завдання (практична ситуація)	1	50	50 (1×50)
Всього			200

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового іспиту з обліку та фінансів становить 200 балів.

Особи, які отримали менше ніж 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.